

خاموشی در سرمایه‌گذاری برق

با وجود اضافه شدن حدود ۵ هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی و بازگشت تعدادی از نیروگاه‌ها، قطعی‌های برق افزایش یافت

افزایش و به نوعی فراگیر شدن قطعی‌های برق در روزهای اخیر، بار دیگر موضوع ناترازی در حوزه انرژی را به کانون توجه آورده است. طی یک‌سال گذشته، ظرفیت نیروگاه‌های خورشیدی افزایش یافته و بخشی از نیروگاه‌ها نیز پس از تعمیرات به مدار بازگشته‌اند، با این حال این اقدامات نتوانسته شکاف میان تولید و مصرف را به‌طور کامل جبران کند. اگرچه افزایش دما یکی از دلایل خاموشی‌هاست، اما کارشناسان ریشه این ناترازی را افتراز انرژی گرم‌ا و در اقتصاد برق و به نوعی کمبود سرمایه‌گذاری در این حوزه مر تبط می‌دانند.

■ ■ ■

سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌هااز جمله در حوزه برق یکی از عرصه‌های مهم سرمایه‌گذاری است که علاوه بر تأمین نیازهای مصرفی خانوارها، زمینه لازم را برای احداث یا گسترش بنگاه‌های تولیدی و خدماتی در مناطق شهری و روستایی فراهم می‌آورد. براساس آمار منتشر شده از سوی بانک مر کری، در فاصله سال‌های ۱۴۰۲–۱۳۹۹ سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌ها، روند نزولی چشم‌گیری داشته و با حدود ۵۲ درصد کاهش از ۲۲۰ هزار میلیارد ریال به ۱۰۴ هزار میلیارد ریال رسیده و به تشدید شدن ناترازی در بخش انرژی انجامیده است. بر این اساس اگرچه مدیریت مصرف برق در این شرایط یک الزام ضروری بوده، اما مسئله سرمایه‌گذاری، موضوعی بسیار جدی‌تر در اقتصاد کشور است.

■ **اقتصاد ناکارآمد برق علیه سرمایه‌گذاری**

در سال‌های گذشته پروژه‌های توسعه‌ای و احداث نیروگاه‌های جدید جای خود را به پروژه‌های تعمیر و بهینه‌سازی داده‌اند، زیرا منابع مالی کافی برای اجرای طرح‌های بزرگ وجود نداشته است. فعالان حوزه صنعت برق مهم‌ترین دلیل این مسئله را نبود چشم‌انداز مشخص برای سرمایه‌گذاری و شیوه قیمت‌گذاری عنوان می‌کنند. در واقع به گفته آنها قیمت‌گذاری فعلی علیه سرمایه‌گذاری در این حوزه است. گزارش‌ها حاکی از آن است که برق امروز با هزینه‌ای حدود ۲ هزار تومان به ازای هر کیلووات‌ساعت تولید می‌شود، اما متوسط قیمت فروش آن حدود ۸۰۰ تومان است. همچنین از ۱۰ سال گذشته تاکنون براساس اعلام فعالان این حوزه، مابه‌التفاوت قیمت تمام شده و قیمت تکلیفی فروش برق به‌طور کامل از سوی دولت پرداخت نشده و همین مسئله توان مالی وزارت نیرو و فعالان صنعت برق را به شدت تضعیف کرده است.

■ **اتلاف ۴۰ درصدی برق زیر سایه کمبود سرمایه‌گذاری**

کاهش سرمایه‌گذاری در حوزه برق، نه فقط منجر به پیشرفت کند پروژه‌های توسعه‌ای شده، بلکه به اتلاف عظیم انرژی و آسیب به تجهیزات و وسایل برقی منجر می‌شود. براساس گزارش اتاق بازرگانی، صنایع و معادن، اتلاف برق در شبکه‌های توزیع حدود ۴۰ درصد است، درحالی‌که این رقم در بسیاری از کشورها حدود ۵ درصد برآورد می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد بیش از ۸۰ درصد برق ایران در نیروگاه‌های حرارتی تولید می‌شود. حدود ۱۲ درصد سهم نیروگاه‌های برق آبی است و مابقی نیز از نیروگاه‌های تجدیدپذیر، آتمی و تولید پراکنده تأمین می‌شود. هرچند وضعیت بارندگی امسال نسبت به سال گذشته بهتر بوده و می‌توان تا حدودی روی نیروگاه‌های برق آبی حساب کرد، اما محدودیت منابع آبی و ضرورت حفظ ذخایر سدها اجازه افزایش بی‌محابای تولید برق از این نیروگاه‌ها را نمی‌دهد. همچنین با توجه به کاهش تولید گاز و خسارات در عسلویه، میزان تولید برق در نیروگاه‌های گاز افت کرده است، به همین دلیل و با توجه به اینکه براساس برآوردها، مصرف برق در سال ۱۴۰۵ حدود ۵ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافته، چالش‌های کمبود برق، به‌خصوص برای صنایع کشور در سال ۱۴۰۵ جدی‌تر از سال‌های گذشته پیش‌بینی می‌شود.

■ **ضرورت سرمایه‌گذاری در فناوری‌های بهینه‌ساز**

عضو کمیسیون انرژی مجلس با بیان اینکه گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر، راهکاری کم‌هزینه و الزام‌فشاری است، گفت: به‌رم مزایای توسعه نیروگاه‌های سیکل ترکیبی یا موانعی نظیر محدودیت‌های مالی و چالش‌های ناشی از تحریم‌ها، کشور باید تغییر ریل استراتژیک به سمت

انرژی‌های تجدیدپذیر را در دستور کار قرار دهد. محمد بهرامی‌سیف‌آبادی با اشاره به موضوع تأمین سوخت نیرو و گاه‌ها برای تابستان و فصول سرد سال گفت: با توجه به وضعیت ویژه بخش انرژی کشور و آسیب‌های وارد شده به برخی تأسیسات کلیدی از جمله در پارس جنوبی، صنایع پتروشیمی و فولاد، مدیریت تأمین انرژی در فصول یک‌مصرف به یکی از اولویت‌های اصلی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی تبدیل شده است.

او با تأکید بر اهمیت موضوع مدیریت ناترازی به هماهنگی‌بین بخشی میان دو وزارتخانه مرتبط با حوزه انرژی کشور و قرار رافه ناترازی انرژی اشاره و مطرح کرد: کمیسیون انرژی مجلس با تشکیل «قرارگاه رفع ناترازی انرژی»، نقش نظارتی و هماهنگ‌کننده خود را میان دو وزارتخانه کلیدی «نفت» و «انرژی» پررنگ کرده است.

بهرامی ادامه داد: محورهای اصلی این مدیریت شامل «پایش تعهدات» که در واقع بر میزان تحقق تعهدات وزارتخانه‌های مربوطه جهت اطمینان از سوخت-رسانی پایدار به نیروگاه‌ها نظارت دقیق دارد و دیگری «مدیریت بحران» می‌شود. این قرارگاه با اتخاذ تدابیر سریع نسبت به جبران کاهش ظرفیت در تأسیسات آسیب‌دیده و پیشگیری از خاموشی‌ها یا محدودیت‌های تولید در صنایع و نیروگاه‌ها، اقدام می‌کند. نماینده مردم در مجلس دوازدهم با اشاره به موضوع توسعه نیروگاه‌های سیکل ترکیبی و نقش آن در بهینه‌سازی در تولید برق بیان کرد: نیروگاه‌های سیکل ترکیبی به عنوان یکی از ارکان اصلی استراتژی انرژی کشور معرفی می‌شوند که مزیت‌ها و چالش‌هایی دارند. افزایش راندمان و کاهش مصرف سوخت رااز جمله مزیت‌های راهبردی این نیروگاه‌ها می‌توان نام برد. در حقیقت در شرایطی که کشور با محدودیت منابع گازی مواجه است، این فناوری نقش مهمی در کاهش شدت مصرف انرژی ایفا می‌کند. همچنین ترکیب توربین‌های گازی و بخاری منجر به ارتقای چشم‌گیر بهروری تولید برق خواهد شد.

او با اشاره به چالش‌های پیش‌رو در توسعه نیروگاه‌های سیکل ترکیبی ادامه داد: به‌رغم مزایا، توسعه این نیروگاه‌ها با موانعی نظیر محدودیت‌های مالی، نیاز به سرمایه‌گذاری سنگین و چالش‌های ناشی از تحریم‌های بین‌المللی روبه‌روست که سرعت اجرای پروژه‌ها را تحت‌تأثیر از قرار داده است. به گفته او، توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر به عنوان یکی از کم‌هزینه‌ترین روش‌های رای کاهش بار تولید برق کشور و کاهش فشار بر شبکه سوخت فسیلی مطرح است.

■ **مدیریت هوشمند مصرف و برخورد با بر مصرف‌ها ضامن پایداری شبکه**
در کنار تأکید بر ضرورت سرمایه‌گذاری در حوزه برق برای عبور از چرخه تکراری خاموشی‌ها، صاحب‌نظران بر مدیریت هوشمند مصرف برق نیز تأکید دارند. در همین ارتباط، حمیدرضا غزری‌فارسانی از اعضای کمیسیون انرژی مجلس ضمن تأکید بر ضرورت توجه به سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌های برق، مدیریت هوشمند مصرف را ضامن پایداری شبکه در روزهای داغ تابستان دانست. او نسبت به ورود شبکه برق به باره زمانی ۱۵ تیر تا ۱۵ مرداد اشاره کرد و افزود: عبور از یک مصرف ۷۵ هزار مگاواتی نیازمند «حدت فرماندهی» در شبکه برق و همراهی مسئولانه مردم و صنایع است. احمد مرادی یکی دیگر از نمایندگان مجلس هم ضمن یادآوری بر ضرورت برخورد با بر مصرف‌های برق و مانیزهای غیرمجاز گفت: بنا بر قانون، بیشتر کار بر مصرف باید با صورتحساب‌های سنگین و جرایم بازدارنده مواجه شوند تا عدالت در مصرف و توزیع انرژی برقرار بوند.نمی‌توان از عموم مردم خواست صرفه‌جویی کنند، اما در برابر مصرف‌های نامتعارف و غیر بهینه بی‌تفاوت ماند.

■ گزارش یک

■ نیاز قاسمی

جنگ‌افروزی‌های جدید رژیم تروریستی امریکا بازار جهانی نفت را وارد مرحله‌ای تازه کرده و بار دیگر ثابت کرده‌است تنگه هرمز، حتی بدون تغییر محسوس در میزان تولید، می‌تواند عرضه جهانی را تحت تأثیر قرار دهد و قیمت نفت را جابه‌جا کند، به همین دلیل معامله‌گران اکنون فقط تحولات این آبراه راهبردی را دنبال می‌کنند و کنشگران معتقدند افزایش ۴درصدی قیمت نفت، تاوان جنگ‌طلبی وحشیانه رژیم تروریستی امریکاو نقض تفاهمنامه اسلام‌آباد است و روند صعودی قیمت نفت که از چهارشنبه هفته گذشته آغاز شده، روز گذشته به ۷۹ دلار و ۱۱ سنت برای هر بشکه رسید.

■ ■ ■

دهه‌ها بود که تصمیم‌های اوپک مهم‌ترین محرک بازار نفت بود و افزایش یا کاهش تولید، جهت قیمت‌ها را تعیین می‌کرد، اما تحولات اخیر نشان می‌دهد وزن ژئوپلیتیک مسیرهای انتقال نفت به‌ویژه تنگه هرمز، بیش از گذشته در تعیین قیمت‌ها نقش دارد و کارشناسان معتقدند بازار جهانی نفت از دوراهی که تنها عرضه و تقاضا تعیین‌کننده قیمت بود، فاصله گرفته و اکنون امنیت کریدورهای انرژی، ریسک‌های ژئوپلیتیکی و تداوم جریان صادرات به یکی از مهم‌ترین متغیرهای اثرگذار بر قیمت نفت تبدیل شده است. در ادامه به دلیل نقض تفاهمنامه اسلام‌آباد از سوی رژیم تروریستی امریکا و ایجاد ناامنی در تنگه هرمز، عبور و مرور کشتی‌ها از این تنگه باز دیگر متوقف و شوک جدیدی بر بازار نفت وارد شد و به‌اذعان رسانه‌های جریان اصلی و البته وابسته به نظام سلطه، همچون رویترز، قیمت نفت در روز دوشنبه جهش کرد، و زیر ایران پس از حملات امریکا، دامنه حملات خود به پایگاه‌های اجرایی رژیم تروریستی امریکا مستقر در کشورهای حاشیه خلیج فارس را گسترش داده و این امر

■ گزارش ۳

■ حسام کمالی

رشد صادرات لبنیات در سال ۱۴۰۴ رکورد تازه‌ای در تجارت غیرنفتی کشور بر جای گذاشت، اما هزمان بحث تأمین نیاز بازار داخلی را نیز به میان آورده، چراکه برآوردها از صادرات بیش از یک میلیارد و ۱۵۱ میلیون دلار محصولات لبنی در سال گذشته حکایت از آن دارد که بخش قابل توجهی‌سی از آن از محل فروش شیر خشک صنعتی حاصل شده، اما این اتفاق در حالی رخ داده است که افزایش قیمت شیر، ماست، پنیر و سایر فرآورده‌های لبنی، قدرت خرید خانوارها را کاهش داده و مصرف این کالاهای ضروری را در بسیاری از خانوارها تحت تأثیر قرار داده است.

■ ■ ■

صنعت لبنیات سال ۱۴۰۴ را با ثبت یکی از بالاترین ارقام صادراتی خود پشت سر گذاشت، به طوری که برآوردها از صادرات بیش از یک میلیارد و ۱۵۲ میلیون دلار انواع محصولات لبنی در این سال خبر می‌دهد که در نگاه نخست از ظرفیت بالای تولید و حضور فعال این صنعت در بازارهای خارجی حکایت دارد، اما همزمانی افزایش صادرات با رشد بازار قیمت فرآورده‌های لبنی در بازار داخلی، ابهام‌هایی را درباره نسبت میان آرزواری و تأمین نیاز مصرف‌کنندگان داخلی مطرح کرده‌است که فراتر از آمارهای تجاری، به حوزه امنیت غذایی و سلامت عمومی جامعه نیز ارتباط پیدا می‌کند.

طی ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۴، ۵۹۷ هزار و ۸۹۲ تن محصول لبنی به ارزش ۹۶۰ میلیون و ۳۰۵ هزار و ۸۶۰ دلار صادر شد و ادامه همین روند در دو ماه پایانی سال، ارزش صادرات را به بیش از یک میلیارد و ۱۵۲ میلیون دلار رساند و چنین رقمی، صنعت لبنیات را در میان بخش‌های موفق

■ سرویس اقتصادی ۰۶۰۸۵۲۳۰۶۰ | روزنامه جوان | شماره ۷۶۴۵ | سه‌شنبه ۳۳ تیر ۱۴۰۵ | ۲۹ محرم ۱۴۴۸

آتش دوباره امریکا به جان نفت

قیمت نفت روز دوشنبه بیش از ۴درصد افزایش یافت و قیمت نفت خام برنت دریای شمال به ۷۹ دلار و ۱۱ سنت برای هر بشکه رسید

حالا تا پایان شهریور، هر روز با کمبود حدود ۶۰۰هزار بشکه‌ای معادل سوخت روزانه بیش از ۲ هزار و ۲۰۰پرواز بین‌قارای مواجه‌شود، رقمی که اگر ادامه یابد، خطوط هوایی اروپا را ناچار به زمین‌گیر کردن ۱۵درصد از پروازهای فرارهای خود خواهد کرد. انگلیس، فرانسه و آلمان به دلیل کاهش تولید پالایشگاه‌هایشان در این بحران آسیب‌پذیرترین کشورها محسوب می‌شوند. اروپا بیش از جنگ، برای تأمین حدود ۷۵درصد واردات سوخت هواپیما به کشورهای حاشیه خلیج فارس وابسته بود. در اوج جنگ، قیمت سوخت هواپیما در اروپا به رکورد ۲۱۵ دلار در هر بشکه رسید و قیمت بلیط هواپیما به شدت افزایش یافت. رویترز به نقل از تحلیلگران نوشته حتی با افزایش واردات از منابع جایگزین، کاهش فوری قیمت بلیط بعید است و خطوط هوایی پروازها را کاهش داده‌اند. یانیو شاه از ریاستان انرژی گفت: «نظراً می‌ود تا آخر تابستان در تنگنایم‌ایم.» کمیسیونر انرژی اروپا نیز اعلام کرد در صورت نیاز، آزادسازی ذخایر ملی را هماهنگ خواهد کرد.

■ **ضرورت تشدید فشار علیه رژیم تروریستی امریکا**
به‌رویی بسته شدن تنگه هرمز در پی شراط‌های رژیم تروریستی امریکا که برخلاف تفاهمنامه اسلام‌آباد مقاصد غیرنظامی را در نقاط مختلف کشورمان مورد هدف قرار داده، بار دیگر بازار جهانی انرژی را در کانون توجه قرار داده است و ادامه نااطمینانی‌های موجود و تداوم محدودیت در این آبراه می‌تواند زمینه‌افزایش بیشتر بهای نفت را فراهم کند و این بار نباید اجازه داده شود رژیم تروریستی امریکا به راحتی از این فشارهایی یابد و بنیاد امکان خروج آسان این رژیم تروریستی از تبعات اقدامات خود فراهم شود و فشارهای سیاسی، اقتصادی و بین‌المللی باید به اندازه‌ای تداوم یابد که هر گونه اقدام نظامی علیه کشورهای مستقل با هزینه‌های سنگین همراه باشد.

هر مزنگ خطری برای امریکا و اروپاست.

■ **۳۰روز تا زمین‌گیری گسترده هواپیماها در اروپا**

در حالی که اروپا با بازگشایی موقت تنگه هرمز در ماه اخیر به حل معضل سوخت هواپیما امید بسته بود، تجدید تنش‌های نظامی در هفته جاری، این امید را به پایس تبدیل کرده است. به گزارش فارس به نقل از رویترز، با تجدید تنش در هرمز، اروپا دوباره در آستانه بحران سوخت هواپیما قرار گرفته و موجودی سوخت این قاره به کمتر از یک ماه مصرف رسیده است. براساس این گزارش، پیش‌بینی می‌شود از همین

پس از تفاهمنامه پایان درگیری‌ها در غرب آسیا، عرضه روزانه نفت جهان در ماه ژوئن ۴میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه افزایش یافت، اما همچنان ۹ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه کمتر از سطح پیش از آغاز جنگ علیه ایران است. ■ **ژوئیه: ماهی که همه هشدار داده بودند**
ماه ژوئیه، یعنی بازه زمانی میانه تیر تا میانه مرداد و از مدت‌ها قبل از سوی بسیاری از تحلیلگران بازار انرژی به عنوان مقطع حساس ذخایر نفتی امریکا معرفی شده بود. بنابراین نزدیک شدن ذخایر راهبردی رژیم تروریستی امریکا به سطوح پایین و کاهش ترد در نفکشی‌ها از تنگه

محموله‌های انرژی از طریق تنگه هرمز را تهدید می‌کند. قیمت نفت روز دوشنبه (۲۲ تیر) بیش از ۴درصد افزایش یافت و قیمت نفت خام شاخص برنت دریای شمال تا ساعت ۳ و ۲۵ دقیقه پامداد دوشنبه به وقت گرینویچ ۳۳ دلار و ۱۰ سنت یا ۴۰/۸ درصد افزایش به ۷۹ دلار و ۱۱ سنت برای هر بشکه رسید. در همین حال، نفت خام شاخص دالیونی آی امریکا با ۲ دلار و ۹۵ سنت یا ۱۱/۴درصد افزایش، ۷۴ دلار و ۳۶ سنت به‌ازای هر بشکه دادوستد شد. همچنین آژانس بین‌المللی انرژی روز جمعه (۲۰ تیر) در گزارش ماهانه خود اعلام کرد

ارزآوری به بهای کوچک شدن سبد لبنی مردم

مشاهده‌باشد و اگر تولید افزایش یافته، باید دسترسی مصرف‌کنندگان به محصولات لبنی نیز تسهیل شود. همچنین اگر درآمدهای صادراتی رشد کرده باید بخشی از آن در قالب افزایش بهروری، توسعه تولید و ثبات قیمت‌ها به بازار داخلی بازگردد. واقعیت این است که بخش قابل توجهی از خانوارهای ایرانی ناچار به تعدیل الگوی مصرف خود شده‌اند و لبنیات نیز از این قاعده مستثنا نبوده است و بسیاری از خانواده‌ها مصرف شیر و برخی فرآورده‌های لبنی را کاهش داده یا خرید این محصولات را به دفعلت کمتری محدود کرده‌اند و این روند، ابهامات جدی درباره نحوه اولویت‌بندی سیاست‌های تولیدی و تجاری ایجاد کرده است. صادرات زمانی ارزشمند است که پس از تأمین مناسب نیاز داخلی گسترش یابد، در غیر این صورت، افزایش درآمدهای ارزی در کنار کاهش مصرف کالاهای اساسی می‌تواند به عنوان موفقیتی کامل ارزیابی شود، چراکه هدف نهایی هر بخش تولیدی باید ایجاد تعادل میان بازار داخلی و بازارهای خارجی باشد که هم تولیدکننده از آن منتفع شود، هم اقتصاد کشور از آرزآوری بهر بهره‌بردار و هم مصرف‌کننده داخلی از دسترسی به کالاهای ضروری محروم نمانند. به هر روی صنعت لبنیات ظرفیت تولید بیش از نیاز بازار داخلی را در اختیار دارد و همین ظرفیت، امکان حضور در بازارهای صادراتی را فراهم کرده است. با این حال، تداوم موفقیت این صنعت در گرو آن است که رشد صادرات با بهبود دسترسی خانوارها به محصولات لبنی همراه باشد، در غیر این صورت، رکورد جدید صادرات با این ابهام مواجه خواهد شد که سهم آن در تقویت سفره مردم چه میزان بوده و آیا منافع حاصل از آن به مصرف‌کنندگان داخلی نیز رسیده است؟

داخلی مربوط می‌شود، چه آنکه هنگامی که قیمت فرآورده‌های لبنی برای بخشی از جامعه به سطحی فراتر از توان خرید می‌رسد، طبیعی است که هر گونه افزایش صادرات با حساسیت بیشتری دنبال شود. در میان محصولات صادراتی، شیر خشک صنعتی جایگاه نخست را در اختیار دارد، به طوری که طی ۱۰ ماهه سال گذشته، ۱۴۶ هزار و ۴۴۹ تن شیر خشک صنعتی به ارزش بیش از ۳۰۰ میلیون دلار صادر شد و این محصول بیش از ۳۱ درصد ارزش کل صادرات لبنی کشور را به خود اختصاص داده است و پس از آن، پنیر با ۱۳۷ میلیون دلار خامه و شیر با بیش از ۱۱۳ میلیون دلار قرار دارند. دوغ و کفیر نیز بیش از ۵۰ میلیون دلار آرزواری داشته‌اند. در تری شیر خشک صنعتی در فهرست صادراتی از منظر اقتصادی قابل درک است و این محصول بازارهای گسترده‌تری در منطقه دارد و بازگشت از آن نیز برای تولیدکنندگان جذاب است. با این حال، تولید شیر خشک نیازمند مصرف حجم قابل توجهی شیر خام است، ماده اولیه‌ای که مبنای تولید بسیاری از محصولات مورد نیاز بازار داخلی نیز محسوب می‌شود.

■ **تعادل میان آرزآوری و امنیت غذایی**

از طرفی هیچ اقتصادی نمی‌تواند نسبت به صادرات بی‌تفاوت باشد، چراکه صادرات موتور رشد تولید، اشتغال و ورود ارز به کشور است، اما درباره کالاهایی که مستقیماً با معیشت و سلامت جامعه ارتباط دارند، معیار موفقیت صرفاً افزایش فروش خارجی نیست و در چنین حوزه‌هایی، شاخص‌های مصرف داخلی نیز باید هم‌زمان مورد توجه قرار گیرد. وقتی ارزش صادرات لبنیات از مرز یک میلیارد دلار عبور می‌کند، انتظار طبیعی آن است که آثار این موفقیت در بازار داخلی نیز قابل

کوچ سرمایه از تالار شیشه‌ای

سرمایه‌گذاران حقیقی منابع خود را به صندوق‌های درآمد ثابت و طلا منتقل کردند

مختلف بورس کالا روی تابلو رفت و بیشترین حجم عرضه به تالار صادراتی اختصاص داشت که در آن ۵۸ هزار و ۸۹۵ تن کالا شامل مس، سیمان، کلینتکر، قیر، گوگرد و مواد شیمیایی عرضه شد. در تالار صنعتی، ۱۴۱ هزار و ۸۴۱ تن محصول شامل مقاطع فولادی و مس عرضه شد و تالار پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی میزان ۵۶ هزار و ۸۷۸ تن انواع محصولات بسود و در تالار حراج همزمان نیز ۵ هزار و ۸۸۶ تن آلومینیوم، تیشو و مواد پلیمری عرضه شد. علاوه بر این، ۴ هزار و ۳۹۶ تن انواع کالا در تالار فرعی روی میز فروش قرار گرفت.

افزایش حجم عرضه‌ها در بورس کالا در شرایطی رخ داده که بخش مهمی از صنایع کشور برای تأمین مواد اولیه و محصولات واسطه‌ای از این بستر استفاده می‌کنند و استمرار عرضه منظم کالاهای پایه، امکان کشف قیمت شفاف‌تر و تأمین نیاز مصرف‌کنندگان صنعتی را فراهم کرده است. ترکیب آمدهای معاملاتی روز یک‌شنبه نشان می‌دهد بخش عمده فعالان بازار سرمایه در مقطع فعلی ترجیح داده‌اند با احتیاط بیشتری حرکت کنند و ورود منابع تازه به صندوق‌های گذاشت و ارزش معاملات بازار فیزیکی این بورس به ۵۲ هزار و ۳۰۲ میلیارد ریال رسید و بخش مشتقه و سایر اوراق بهادار، ۲۳ هزار و ۳۰۴ میلیارد ریال معامله را ثبت کرد. همزمان با انتشار این امار، برنامه عرضه‌های بورس کالا برای روز دوشنبه نیز اعلام شد که براساس این برنامه، ۴۶۱ هزار و ۸۶۶ تن انواع کالا در تالارهای

نفت از کشورهای خلیج فارس به کشورهای اروپا و آمریکا صادر می‌شود.

پس از تفاهمنامه پایان درگیری‌ها در غرب آسیا، عرضه روزانه نفت جهان در ماه ژوئن ۴میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه افزایش یافت، اما همچنان ۹ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه کمتر از سطح پیش از آغاز جنگ علیه ایران است.

■ **ژوئیه: ماهی که همه هشدار داده بودند**

ماه ژوئیه، یعنی بازه زمانی میانه تیر تا میانه مرداد و از مدت‌ها قبل از سوی بسیاری از تحلیلگران بازار انرژی به عنوان مقطع حساس ذخایر نفتی امریکا معرفی شده بود. بنابراین این نزدیک شدن ذخایر راهبردی رژیم تروریستی امریکا به سطوح پایین و کاهش ترد در نفکشی‌ها از تنگه

براساس آمارهای منتشر شده، صنایع لبنی در سال ۱۴۰۴، حدود ۱۰ میلیون و ۸۷۵ هزار تن شیر خام از واحدهای دامداری دریافت کردند و از این میزان، نزدیک به ۲ میلیون و ۹۲۷ هزار تن برای تولید محصولات صادراتی اختصاص یافت. به عبارت دیگر، حدود ۲۷ درصد از شیر خام جذب‌شده در صنایع لبنی در مسیر صادرات قرار گرفت. این نسبت از دو زاویه قابل بررسی است: نخست آنکه صنعت لبنیات نتوانسته با استفاده از بخشی از ظرفیت تولید داخلی، بازارهای خارجی خود را توسعه دهد و در آمد ارزی قابل توجهی به دست آورد و زاویه دوم به وضعیت مصرف

نیاز به‌خوبی دیده شد، چراکه ارزش صف‌های خرید در بورس تهران یک‌هزار و ۲۰۷ میلیارد تومان و در فرابورس ۸۵۰ میلیارد تومان بود، در سوی مقابل، صف‌های فروش در بورس تهران به ۱۶ هزار و ۳۶ میلیارد تومان رسید و در فرابورس نیز ۳ هزار و ۲۲۲ میلیارد تومان ثبت شد. فاصله قابل توجه میان صف‌های خرید و فروش، از احتیاط گسترده سرمایه‌گذاران نسبت به خرید سهام حکایت داشت و بسیاری از معامله‌گران ترجیح دادند در شرایط فعلی نقدینگی خود را و مختلط نیز ۳۶۶ میلیارد تومان خروج پول را ثبت کردند و بازار اختیار معامله با خروج ۱۷ میلیارد تومان سرمایه حقیقی همراه شد.

درایی‌های مبتنی بر طلا در روزهای اخیر است. بررسی جریان ورود و خروج نقدینگی نیز یکی از مهم‌ترین نشانه‌های رفتار سرمایه‌گذاران را آشکار می‌کند، به گونه‌ای که روز یک‌شنبه بیشترین مقصد پول‌های حقیقی، صندوق‌های درآمد ثابت بودند. این صندوق ۵ هزار و ۷۲۲ میلیارد تومان جذب سرمایه داشتند و صندوق‌های طلا نیز شاهد ورود یک‌هزار و ۱۶۷ میلیارد تومان پول حقیقی بودند. در مقابل، سهام با خروج ۲ هزار و ۸۷۱ میلیارد تومان نقدینگی مواجه شد و صندوق‌های سهامی و مختلط نیز ۶۹۶ میلیارد تومان معامله شدند. ارزش دادوستدهای بازار اختیار معامله به یک‌هزار و ۳ میلیارد تومان رسید و در بخش صندوق‌های طلا، بورس کالا نیز ۶ هزار و ۵۸۵ میلیارد تومان معامله انجام شد که بیانگر استقبال معامله‌گران از

■ **صف‌های فروش سنگین‌تر از تقاضا**

برتری فروشندگان در آمار صف‌های خرید و فروش